

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A termésbecslés és a börze.

(K. Ö.) A földművelésügyi minisztérium a gazdasági tudósítók jelentése alapján minden évben június 3-án szokta közzétenni a számszerű termésbecslés adatait. A idejűjárás viszonyok figyelembe vételével azonban az idén június 3-án nem látott napvilágot a szokásos számszerű termésbecslés és egy hivatalos jelentés kilátásba helyezi, hogy a számszerű becslés csak június 18-án fog az érdekelt körök rendelkezésére állani.

A földművelésügyi minisztérium a számszerű becslés halasztását azzal indokolja, hogy az elmúlt tél zordonsága és hosszú volta, a kedvezőtlen tavaszi időjárás s a tavaszi vetések kedvezőtlen fejlődése mindenképpen bizonytalanná tenné a számszerű termésbecslést.

Már ez is elég arra, hogy ezuttal eltekintsünk a számszerű termésbecsléstől. Mert szabad-e egy bizonytalan becsléssel az amugyis vitustáncot járó terménybörzének még újabb tápot adni és olyan örületes árjegyzéseket provokálni, melyekből csak a vad spekuláció hozhat hasznot, de kárát vallja a termelés és fogyasztás.

A jelentésben azonban nincs benne az, a mi szerintünk leginkább megindokolta a számszerű becslés elhalasztását. Ugyanis a termésbecslés közzététele előtt megindult a négy-öt napi csapadék-periodus, ami az ország terméseredményére nagy kilátással lesz. És minthogy a gazdasági tudósítók az eső jótékony hatását előre nem eszkomptálhatták, ami bizonyára lelkiismeretlenség lett volna, ez a jótékony hatás azonban el nem fog maradni, a legnagyobb elismerés illeti a minisztériumot, hogy a számszerű becslést mellőzte. Mert ennek közzététele bizonyára nem felelt volna meg a tényleges állapotnak, már akkor sem, mikor napvilágot látott volna, még kevésbé most, mikor a jövő terméseredményét bommentáljuk.

Itt tehát olyasmi történt, ami mindenképpen a közérdeket szolgálja és aki a gazdasági helyzetben is igazán az igazságot keresi, megelégedéssel veheti tudomásul a történt dolgokat.

Csak hogy a hazai mezőgazdasági termelés ősi ellensége, a börze nincs megelégedve az állapottal. Szerinte a földművelésügyi miniszternek mindenképpen

számszerű becslést kellett volna adni és minél rosszabb az, annál jobb, mert a börze céljának csak az felel meg.

De hát nem azért börze a börze, hogy magán segíteni ne tudjon. Mindenek előtt azt a körülményt eszkomptálta, hogy a minisztérium nem adott számszerű becslést és azt a hirt terjesztette, hogy a termés számszerűleg felbecsülve olyan silány, hogy a minisztérium közzé sem meri tenni és erre a hirre alapítva a spekuláció irányát, oly örületes haussett produkált, mely felett a börze józanabb elemei is megbotránkoztak.

Ugy látszik azonban, ez még nem volt elég hausse-motivum erősebb, lökésre volt szükség, hogy a fedezetlen határidő-játék árfolyamait meg tudja indokolni. Távirati jelentést kért a börze az ő saját külön tudósítóitól és ezen jelentések alapján kisütötte, hogy az idejű buza termés lesz 35 millió mm. Vagyis 6 millió métermázsával kevesebb, mint tavaly. Tekintve azt, hogy a tavalyi készletek kimerültek, úgy feltétlenül importra fogunk szorulni. A börzének éppen csak erre volt szüksége, mert ha importra szorulunk, talán igazolhatja

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Rejtelmes kompánia.

(Holnapos vízió.)

Irta: Cholnoky László.

Marincer professzor másodszer is visszakerdezett anélkül, hogy kérdeztem volna.

— Hogy miért vagyok levert, — — ugy-e?

Minden malicia nélkül, de makacsul hallgattam. Nem kell a bus ügy van. Van elég magamnak is. De mindhijába.

— Roppant különös találkozásom volt ma reggel. Kisértetet láttam. Tudja, másnak nem mondanám el, mert esetleg meg kellene pofoznom, de maga intelligensőbb az asztalmeni emberek átlagánál. Nem hisz a kísértetekben. Azért fog majd binni — egyben. Ugy jár, mint én.

— Jaj, professzor ur, újra jaj! Ön most belém gyömszöl egy új kísértetet, pedig már egy légió szagat, marcangol.

— Helyes. Tehát egygyel több — —

— Millió!

— Ej, ne zavarjon! . . . Hajnalban, amikor hazamegyek, a sötét lepcsőházban szembejön velem Sivó Keresztély gróf . . .

— Jó név. Ki az?

— Persze, persze, ő is a mi barátunk volt. A legkedvesebb barátunk. — Igya ki a borát. Ez így nem ér semmit. Majd elülről kezdem.

— Ne tegye.

— De természetesen. A kísértet, tudja, a kísértet! A kísértet csak addig él, amíg szólnak róla. Ezt az enyémet pedig nem hagyom meghalni. Hiszen meg sem született és most visszaengedjem a ködbe? Soha! . . . Nekem volt egy öcsém, aki huszonhárom éves korában meghalt szívbajban. Csak egy év különbség volt köztünk. Mi csodálatos, rejtelmes gyerekek voltunk. Mi sohasem lapdátunk a gyagyerekek között. Csufoltak érte bennünket, tehát még inkább nem játszottunk. Különös is lett volna. Mi már tizenhárom-tizennégy éves korunkban harminc évesek voltunk. Nekünk már akkor százmillió forintunk volt.

— Most hol van?

— Itt!

— Marincer a szívére mutatott. Láttam, hogy komolyan veszi a dolgot.

— Igen, most itt van. De akkor el volt rejtve a mi trencséntelplai bazaltkastélyunk vérszagu pincéjében.

— Vérszagu volt?

— Vérszagu volt, mert a feneke tele

volt tüzdelve hegyes vaskarókkal, azok közt heverték a kincsek. Akikről megtudtuk, hogy étvágyat kaptak a kincsekre, azokat letaszítottuk a gödörbe, hogy: ott van, vedd hát őket! . . . Akikről megtudtuk. Pedig mi mindenkiről megtudtuk mindent.

— Nem tudom, kellemes lehetett-e, vagy kellemetlen.

— Ne tessegen! . . . Egyébiránt majd mindjárt rövidebbre fogom én a dolgot. Értse meg: mi ketten voltunk a világ legerősebb, legokosabb, leggazdagabb, leg . . . leg . . . leg . . . Erti? És mi kettőnk köré csoportosult a világ legcsodásabb baráti köre. Majd szölok rólok néhány szót. De előbb mi kettőnkéről, a banda vezéréiről. Tehát, mi végtelenül tökéletes, végtelenül jó és főként végtelenül okos urak voltunk, akik az igazi testi-lelki barátaikon kívül senkit magukhoz közel nem engedtek, mert rájöttek, hogy a legnagyobb ur is csak messziről olyan szörnyű nagy ur . . . Azután mi megtehettünk mindent, amit akartunk. Ha háború volt szó: kár, hogy nem voltunk, mi egyetlen kézmozdulattal . . . így, — tudja? Ha vasuti szerencsétlenség történt: miért nem voltunk mi ott? csak oda kellett volna állnunk a két vonat közel! Így volt ez mindenben. No, no, és ne felejtse, hogy — amit mondtam, — végtelenül okos

1000 „PANAMA” Reichard

= kalap érkezett =

áruházába, melyek a mai naptól kezdve kiárusíttatnak.

a hausse nyomán járó magas árfolyamokat.

Igaz, hogy a pünkösdi eszések sokat pótolnak, igaz, hogy az O. M. G. E. csak két napra reá a gazdasági tudósítók nyomán 39 millió mm. buzatermést jósolt, ez mind nem bántja a börzét. Célját elérte. A hauss mozgalom új tápot nyert és ellenfeleit győzedelmesen leverte.

A börze mossa a kezeit és most már azzal sem törődik, ha a hivatalos jelentés akár 6 millió mm.-val reá is cáfol.

De kérdezzük, szabad-e egy ország buzatermésével, melytől milliók öröme és bánata függ, ily frivol játékot üzni. A család megtévesztési szándék itt határozottan megállapítható. De vajjon ez csak akkor büntetendő cselekmény, ha azt magán ember követi el és nem akkor is, mikor azt egy intézmény követi el? Valóban elérkezett az idő, hogy a fedezetlen határidős játékot eltöröljük.

A politikai válság.

A reá várakozó újságíróknak Kossuth Bécsben azt mondta ugyan, hogy nem történt döntés az audiencián, de bizalmas közlések útján csakhamar kitudódott, hogy a király a függetlenségi párt vezérének előterjesztéseit nem fogadta el. A függetlenségi párt követeléseinek sorsa tehát mégis eldőlt az audiencián. A király kijelentette Kossuthnak, hogy függetlenségi kormányt nem nevez ki, hogy az önálló bank felállításába nem egyezik bele és hogy kívánja a koalíciótól a paktum végrehajtását, vagyis a választói reform törvénybe iktatását.

Andrássy audienciájáról már nem szivárogtak ki ilyen pozitív részletek. Az alkotmánypárt lapja azt írja, hogy a király Andrássy követeléseit nem utasította el, hanem azt mon-

dotta, hogy megfontolás tárgyává teszi. Azt azonban ez a lap is elismeri, hogy az Andrássy által követelt katonai engedmények teljesítése nagy akadályokba ütközik. Más forrás szerint a király a katonai engedmények dolgában is épp oly visszautasító állásponton van, mint a bankkérdésben.

Andrássy környezetéből tegnap Bécsben azt hallottuk, hogy a belügyminiszter kijelentette a királynak, hogy ő Kossuth és a függetlenségi párt nélkül semmire se vállalkozik. Ő a megoldást csak Kossuthal és pártjával tartja lehetőnek.

Ami már most a megoldást illeti, ez nem lehet más, minthogy a koalíció együtt marad még addig, míg a választói reformot elhatározzák, — addig pedig a bankkérdést kikapcsolják.

Ha ebben megnyugszik a függetlenségi párt, akkor gyorsan fog menni a kibontakozás, mert maga a király is azt óhajtja, hogy ischli nyaralása előtt rendbejőjön a dolog. A függetlenségi párt nélkül azonban alkotmányos kibontakozás nem jöhet létre. A helyzet kulcsa tehát a függetlenségi pártnál van.

Egy esti lap értesítése szerint az ülésen Kossuth Ferenc a következőket mondta volna.

Az ülésen Kossuth Ferenc elmondta, hogy a függetlenségi párti kormányzás ellen a királynak csakugyan elvi aggodalmai vannak. Az uralkodó arra hivatkozik, hogy míg hatvanhetes kormányok voltak az uralmon, összehasonlíthatatlanul több volt a békesége és nyugalma, mint mióta a 48-as párt is részt vett a kormányzásban. Ebből következtetve, valószínűnek tartja, hogyha egészen a 48-as pártra bizná a kormányzást, ez folyton újabb és újabb követelésekkel állna elő s teljesen lehetetlenné tenné ezzel a békés munkát. A király garanciákat követel arra, hogy a függetlenségi párt hosszabb ideig belenyugszik a statuskvó fenntartásába.

Ezzel szemben a függetlenségi párt vezé-

rének az a nézete, hogy a függetlenségi kabinet lehetősége még nincsen kizárva De ennek súlyos feltételei vannak. A függetlenségi kormánynak meg kellene csinálnia a választó reformot s minden egyéb kérdést háttérbe szorítani. A bankkérdésben provizóriumra kell lépnie, melynek tartama legalább két esztendő. A párt határozzon, elfogadhatónak tartja-e ezt a kibontakozást.

A legközelebbi napokban eldőlt ez a kérdés. A magyar politika történetében jelentős fordulat áll a küszöbön.

Az új helyzet.

A függetlenségi párt hivatalos lapjának mai száma Kossuth és Andrássy tegnapi kihallgatásával foglalkozik és erre a meglepő konkluzióra jut:

— Hogy miképpen bontakozik ki a ma még bizonytalan állapotból a legközelebbi jövő: azt nem tudjuk, de az előttünk ismeretes viszonyok és jelenségek mérlegelése után *egy bizonyos előttünk*: az, hogy nekünk törekednünk kell a választási reform megalkotására. A mi felfogásunk az, hogy a nemzetnek igen jelentős, nagy érdekei fűződnek ahhoz, hogy a mai helyzetben is keresse módját a választási reform megalkotásának. Egyrészt kötelezi erre a királynak tett ígéret, másrészt kötelezi erre a nemzetnek tett ígéret. De e mellett van egy más nagy és döntő szempont. És ez az, hogy vannak bizonyos körök, melyek nem zárkóznak el attól, hogy a választási reformnak oktrói után való megteremtésére vonatkozóan adjanak tanácsot a királynak. És ezek a körök bizonyára nem gondolnak olyan választási reformra, melynek vezető szempontja a magyar nemzeti gondolat, a magyar nemzeti szupremáciának biztosítása lenne. A magyar nemzet és a magyar állam jövője függ attól, hogy a választási reformot mi csináljuk meg a nemzettel a nemzetnek, ne pedig mások csinálják meg a nemzet mellőzéseivel, a nemzet ellen. Ha őszinte odaadással keressük, meg is találjuk a módját e kötelesség és feladat teljesítésének.

urak voltunk. Ha valamelyikünk esetlenül, avatlatlanul kiengedte siklani a beszédet abba az irányba, hogy vajjon hát ez meg amaz még lehetséges-e? — a másik azonnal másról kezdett beszélni. Végszükségben a másnap lelkére is rákerült a sor. És most jönnek a barátaink. A nevük különös — különös — de hát különös volna, ha nem volna különös. Toronydönti Ábel olyan rettenetes erős volt, hogy akármilyen tornyot fellökött a vállával. Ugy tudtuk, hogy a pizai ferde-tornyot is ő hozta más állapotba. Ezenkívül az is sajátos tulajdonsága volt, hogy az arca közepén óriási ferde orr éktelenkedett. Harangönthő Káin neve már nem volt egészen stilszerű. Ő ugyanis sohasem öntött harangot. Hanem az volt a stiklje, hogy lelopkodta a katedrális templomok legnagyobb harangjait, azokat a fejére tette és úgy sétált körül a templomot. Képzelteti, hogy ez a fiu sem volt viaszból. Fontos alakunk volt Fráter Ábris, a szomszédos ferencendi zárda szerzetese, aki éjjelente egy földalatti folyosón jött át hozzánk és akinek ebbeli mivoltáról senki sem tudott kívülről. Aztán volt Vérkuthy Viktor, a félelmes spadasszin, aki egyetlen kardshintással — De persze mindez csak mi utánunk következett. Ha kettőnk közül akármelyik csak egyet fujt is, az összes barátok Szent Ilona szigetén szedték

össze magukat. Aztán volt köztük lélekidéző, csodadoktor, minden. Hanem a barátaink csúcspontja Sivó Keresztély gróf volt. Talán különösnek találja majd, hogy ez nem volt sem hatalmas, sem erős, — hiszen akárhányszor beledugtuk a télikabátunk zsebébe, ha valami asszonyhistoria miatt bajban volt, pedig sokszor volt bajban, — nem volt végtelenül okos, csak démonian szellemes, nem volt... tudja az Isten mi nem volt! De ő volt a világon a legszeretreméltóbb, a legpimaszabb és legelégánsabb kölyök, akit sokszor kellett megvédelmeznünk és akit ennélfogva persze legjobban szeretnünk.

Ez volt a mi kompániánk és mi ennek az élén igazítottuk a világ sorát. Mindig olyan irányban, hogy újra szembekerüljön velünk, hogy aztán megint legyen rajta igazítani való. Így kiméltük meg óriási hatalmunkat a megpenészedéstől. Ennek az élén és ezzel együtt vittük véghez a legcsodásabb vitézi tetteket és ennek közreműködésével fogyasztottuk el a legkitűnőbb borok hekto-millárdjait. Mert a napközben véghezvitt csodatetteket éjjelente szörnyű dáridók koronázták meg. Ezek mindig a teplai kastély pincéjében folytak le. Nem valamelyik arannyal díszített teremben, hanem a pincében, fagygyertyák világánál. És ilyenkor valamennyien, — most bizonyosan el fogja

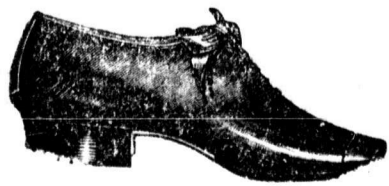
magát nevetni és én akkor bizonyosan kupán vágom. XIV. Lajos korabeli ruhát és barátát viseltünk. Ez a körülmény utóbb magam előtt is rejtelmes volt, de aztán rájöttem, hogy a mi éretlen, tehát erős, kemény gyerek invenciónk kisütötte a hősiekedésnek az időben lemaradt voltát és azt minden további teketória nélkül azokkal a csodafene ruhákkal igazította hozzá ami körünkhöz. Abban a ruhában muszáj volt hősiekedni és gaz csinyeket elkövetnünk.

Ezeket a csinyeket nem részletezem. Elkövettük mindazt, ami a mi gyerektantáziánk előtt, mint tilos dolog, a legcsodásabb édeségeket rejtette magában. Csinyeink tetőpontja azonban az volt, hogy amikor a vézna kis Sivó Keresztély már becsipett, — pedig mindjárt becsipett, — Flórus barátot visszaküldtük a földalatti folyosón a klostomba, hogy csempéssze át rekviemhez szükséges koporsót minden kellékével a koponyával, csontokkal, gyertyatartókkal együtt. Amikor az megtörtént, a koporsóba belefektettük a kis elázott vitézt, körülálltunk és rázendítettük:

— Circumdederunt me,

És amikor odaértünk:

— Et altitudines montium ipse conspicit, — a kis Sivó Keresztély, akármilyen holt részeg volt is, felpillantott a Toronydönti óriási,

Nines többé lábfájás

És ha ezt el akarja
érni, úgy cipőszük-
ségletelt okvetlen

ARANYI-nál

a Fő-utcán szerezzé be, mert az ő tőle vett cipőkben a tyukszem és bőrkeményedés eltűnik. Telefon 512.

A képviselőház feloszlata

Tegnap este a függetlenségi pártban már sürgősen követelték a képviselőház összehívását. Erre Wekerle Sándorhoz közel álló részről a következőképpen reflektáltak:

— Ha Justh Gyula a képviselőház összehívását s a jövő eseményekre prejudikáló határozat hozatalát attól a beszélgetéstől teszi függővé, melyet Kossuthal folytatni fog, akkor igen komoly fontolóra kell vennünk a képviselőház feloszlatajának lehetőségét. Ezzel a békés megértés esélyei is bizonyára javulnának, mert a mandátum nélkül való hazafiak könnyebben hajlanak a békés megértésre.

A Ház összehívása.

A balpárt minden áron össze akarja hívni a Házat.

A balpárt elnöksége ezt jelenti.

— A kecskeméti beszámoló (vasárnap fogja elmondani Kecskeméten beszámolóját Szappanos István) fogják elküldeni Justh Gyulához a kérést a Ház sürgős összehívására iránt. Eddig három pártok kivüli képviselő jelentette ki, hogy csatlakozik a balpárt kéréséhez s így még a szükséges husz aláírásból csak öt hiányzik. A Ház összehívása után a balpárt azonnal indítványt terjeszt elő az önálló bank érdekében.

A Ház összehívása különben azért is bizonyosra vehető, mert a függetlenségi párt körében egy erős csoport szintén mellett van.

Az intéző-bizottság ülése.

A tegnapi nap politikai eseményének az intéző-bizottság ülését tekintették. Az egész főváros nagy érdeklődéssel várta az ülés eredményét. Ezen az ülésen informálta ugyanis Kossuth a függetlenségi pártot az audienca eredményéről. Hogy mit mondott a miniszter arról pozitívumok nincsenek. A megjelentek nem mondanak semmit, mert Kossuth szigoru

diszkrétót kért tőlük. Az értekezletet 1 órakor félbeszakították mert Wekerle felkereste Kossuthot. Kossuth Ferenc az értekezleten erősen hangoztatta, hogy döntés, illetve megoldás nem történt. Az értekezlet alatt igen heves vita fejlődött ki Justh Gyula, Holló Lajos és Apponyi Albert gróf között

A vita során Justh Gyula az önálló bank mellett foglalt állást és a koalíció további fennmaradását fölöslegesnek mondta. Határozott állást foglalt az önálló bank mellett és koalíció ellen. Ezt az állásfoglalását azzal indokolta, hogy ő és a függetlenségi párt nem engedhet semmit a programjából, ebben pedig külön állásponton van a 67 es párt, miért is azokkal tovább együtt nem maradhat.

Holló Lajos szintén a koalíció ellen és az önálló bank mellett foglalt állást.

Apponyi Albert gróf a koalíció együtt maradását szükségesnek mondta és a mellett is foglalt állást. Az együttmaradást a helyzet komolysága teszi szükségessé és ő kéri a koalíció további fenntartását.

A bizottság nem döntött s az ülést ma 11 órakor folytatják.

A leégett mezőtelegdi templom.

A Tiszántul, gondolom pünkösdi számában hírt adott arról, hogy a mezőtelegdi középkori csucsives, most református templomot pünkösdi előtti héten a villám felgyújtotta, minek következtében egyik legbecsesebb műemlékünk elpusztult, középkori emlékekben oly szegény Biharországunkban.

Hogy a kár nagyságáról biztos tudomást szerezzek, tegnap kinnjártam a Telegdy-ek ősi fészkeben s ennek eredményeként néhány szóval megemlékezem az égi tűz pusztításáról. A XVIII. századbeli barokk-torony nemrég restau-

rált hagyma-födele, nagy sisakja, a harangokkal és órával együtt, valamint a hajó födele, tódél-széke, lapos famenyezete, s a hajó összes butorai, orgona és padok lángok marialéka lettek.

Az egykori szentély födelét, menyezetét megmentette a hatalmas tűzfal, mely azt a hajó fedélzetétől elválasztotta. A szentélyben csak néhány pad szenvedett jelentékenyebb sérülést, a szép és művészi sarkövek, főleg Telegdy István kincstartó márvány, domborműves remek siremléke ellenben érintetlen maradt.

Ámde siralmasabb állapotban vannak azok a XIV. századbeli falfestmények, melyek a leégett hajó keleti és déli oldalát díszítik s melyeket néhai Czobor Béla felügyelete alatt Huszka József restaurált 1892-ben, a templom most oly mélyen sujtott tiszteletreméltó lelkésze, Falussy József buzgólkodása folytán, kinek a templom restaurálása körül nagy érdemei vannak. Az iszonyu hőség következtében a hajó mészburkolata, újabb vakolata, részben a régiek is felpattogzottak, a restaurált képek egyrésze tönkrement, más részét hasonló sors fenyegeti, hacsak gyors restauráció útját nem állja a pusztulásnak.

A falak felső rétegeinek lepattogzása következtében olyan falfestmények siralmas töredékei is napfényre kerültek, amelyekről eddig nem volt tudomásunk. A restaurált képek alatt egy szent nő szépen rajzolt feje, dicsténnyel került fölszínre. Ez persze csak egy része volt egy nagyobb képnek, melynek többi részét még a XVI. század végén bekövetkezett vandál pusztítás tüntette el. A hajó egész kifestett belső falazata tudniillik tarkállik a csákányütések által okozott lyukaktól, melyek a képekre borított új vakolatot voltak hivatva megerősíteni. Egy ugyyszólván teljesen képekkel

ferde orrára, hogy valóban is meglássa a hegyek hatalmas magasságát.

Igy éltük mi dicső, hatalmas életünket a mi csodálatos r jelmes pompáinkkal együtt. Mindaddig, amíg valami rettenetes, váratlan esemény ronggyá nem tépte a baráti kört. Rettenetes katasztrófa volt az. Toronydönti vad, tehetetlen tájdalmában, dühében rommá döntötte a kastélyunkat, hogy annak a romjai maguk alá temessék. Vérkuthy a félelmes spadasszin, örvongésében a saját szívét dőfte keresztül. Flórus barát leszakította a saját fejét, hogy ezentul az legyen a koponya a koporsón. Belőlem, a félelmes félistenből siró rivó kis kölyök lett, aki éjszakánként fel-felriadt álmából és az auyja után sikoltzott. Harangönthy pedig vad örvongésében összezsugorodott és belebujt a temetői templom harangjába és döngette azt örvongva, vadul! Tudja mi történt? Meghalt a kompánia igazi vezére, az öcsém.

— Professzor ur, itt hagyjuk abba a dolgot. Atértetem a szomorú történetet és már látom kibontakozni a kísértet körvonalait. A kísértet megvan, mert szólunk róla, mert én tudomásul vettem a lételet. És a meghalt testvér nemcsak azé, akinek a testvére volt, hanem mindenkié, akinek a lelke nem operett-áriákra van hangolva.

— Uj dolgokat mond nekem, ifju barátom új dolgokat szinte csábit rá, hogy beléjük nyugodjam és egy csomó szenzibilis kifinomodottságot arrogáljak magamnak. De ez árulás lenne önmagammal és főként az én kísérte-

temmel szemben. Mert az én kísértetem akár mennyire illendő lenne is, nem az öcsém, a meghalt öcsém, hanem más.

— Professzor ur!

— Igen. Más.

— Kérem, tanár ur.

— Igen, igen. Valaki más.

A kastélyunk ezernyolcszázkilencvennégyben dől össze. Ugyanakkor roppant össze a baráti kör is. Azóta tizenöt év telt el és én azóta a világ egyik uralkodójából közönséges egyetemi professzorrá zsugorodtam. Evekig nem történt semmi, csak forgott egyenletes zakatolással az a szurtos acélkerék, amit életnek is mondanak. Hanem most legutóbb, vagy két hete, elkezdtem álmódni. Almomban egyre-másra érkeztek a vendégeim. Es tudja, kik voltak azok? A cimborák. Azt hiszem, hogy legelőször Harangönthy tűnt fel, fején az Iván Weliki óriási harangjával. Őt aztán kötelesség szerűen követte a többi. El jött valamennyi. Utoljára már csak az öcsém volt hátra a vezér. Ő is eljött. Csak éppen rám nézett és a szokott módon azt mondta:

— A jövő héten együtt leszünk! Majd pontosabban is értesítelek! — Azzal eltűnt. Azóta vártam makacsul, bután, hogy valóban értesít. De — semmi. Most jön a kísértet. Vigyázzon! — Tegnap éjjel, amint mondtam, sokáig kimaradtam. Szinte hajnal volt, ahogy hazajutottam. Hát amint a sötét lépcsőn bandukolok felfelé, hallom ám, hogy valaki a magasból jön ám lefelé, éppen szemben velem. A

gyufaskatulyával motoszkált, de csak akkor sikerült kigyujtania, amikor már ott állt egészen előttem. Tudja ki volt az? A Sivó Keresztély! Amikor meglátott, belevilágított az arcomba, rám nézett vizsgálódva, arca felderült és örömködve mondta:

— Ah, te vagy az édes öregem? Éppen téged kerestelek! Azt akartam mondani, hogy holnap este együtt leszünk valamennyien! Tudod már, hogy hol? Isten veled!

— Elsietett. Pedig én nem tudtam meg, hogy hol találkozunk ma este!

— De professzor ur, ön lázas badarságokat beszél. Valójában Sivó Keresztély volt az, akivel beszélt?

— Bizonyosan ő volt? Ott állt közvetlenül előttem és én tisztán megismertem őt s a hangját!

De hiszen az ő hangját nem is hallhatta soha! Hiszen Sivó Keresztély tulajdonképpen — nem is — élt — soha!

— Mindegy! Ő volt! Csak ő lehetett. Mert más megmondta volna, hogy hol találkozunk. Érti most már? . . . És én azóta várok. Tudom, hogy a barátok okvetlenül eljönnek hozzám még egyszer. Ha máskor nem, majd akkor, amikor kiterítve fekszem. Legutoljára jön az öcsém s rázendítik: Circumdederunt me! . . .

Csak hogy akkor nem nézek fel a Toronydönti hatalmas orrára. Minek? Láttam én már azokat a hegyeket! Hiszen már le is zuhantam róluk! . . .

Ujdonságok érkeztek

esernyőkben, harisnyákban és keztükben.

Naponta érkeznek női kalap modelok.

Telefonszám 130.

Ujhelyi Róza

női kalap, ernyő és keztük különlegességi üzlete

RAKÓCZI-UT, (Bazár-épület).

borított hajó képdíszre esett áldozatul ennek az ugynevezett »puritán« buzgólkodásnak.

Most került napfényre ugyancsak a hajó déli oldalának alján egy másik nagy falkép töredéke, melyet a később épített kőkarzat egy pillére szakít ketté. A kép kisebb része a déli bejáratnál balra esik. Ebből megmaradt a szép képszegély egy része, finoman stilizált levélmustrával, s egy *angyal* tisztán látható alakja, ki kezeiben ruhát tart, párna módjára. Az angyalarc még ma is, bár egy barbár csákányütés egyik szemét egészen levette, oly bályos, oly kedves, oly biztosan van rajzolva, hogy művészi érték szempontjából a restaurált képeket messze meghaladja. Ugyanezen kép másik fele a kórus alatt látható, illetőleg szegélyének, s a képnek siralmas töredéke egy hosszú ruhás alak, szépen rajzolt egyik keze, háta mögött, szárnyai . . . and the rest is silent — többet nem lehet kivenni.

A nyugati fal alja, a kórus alatt csupán *ornamentális* díszítéssel volt ellátva. Többeszinű sávok, melyek a falat több négyszegletes mezőre tagolják.

Egy az, ami a templom egykor fényes képdíszéből napfényre került, de szerény véleményünk szerint a mindenesetre állami segínyt is igénybe vevő restauráció egyik fontos feladata a már egyszer restaurált képek és a most napfényre kerültek konzerválása kell hogy legyen. Különösen az említett angyalkép az, melynek teljes elpusztulása határozottan nagy veszteség volna. Mentsük meg középkori magyar kulturánknak legalább azon csekélyszámu emlékeit, melyeket a századok viharai megkíméltek.

Némethy Gyula dr.

Rózsaiünnep Nagyváradon.

Megkapóan kedves, szép, poétikus virágünnepet, illetve rózsavásárt rendeztek a nagyváradai előkelő hölgyek tegnap, a városi árvaház javára.

A Szigligeti színház földszinti és emeleti előcsarnokát csupa virág, csupa színpompa töltötte be. A színház külső díszítése is csinos volt. A feljárókat két oldalról zöldgalyakkal zárták el, amelyeket apró nemzeti lobogókkal díszítettek. A főlépcső felett, amely az egyedüli belépő volt, — széles nagy vörös-fehér-kék vásznon nagy betűk hirdették a »Rózsakiállítás«-t.

A földszinti előcsarnokban hosszú asztalokon virágok, továbbá száz és száz csinos szalmakalap, amelyeket az árvaház növendékei készítettek, volt kiállítva s 20 és 10 fillér árért bocsátották ezeket áruba. Egy másik asztalon száznál több női szalmakalap, u. n. kertikalap, a divat minden változatában, amelyeket művirágokkal, creppel, sőt selyemmel is előkelő hölgyeink díszítettek fel oly kiváló ízléssel, csinnal, hogy bármely divatárusnőnek dicséretére szolgált volna s ezeket a diszes kalapokat 1—2 koronájával árulták a jótékony cél érdekében buzgólkodó hölgyek.

A kiállítás igazi központja azonban az emeleti csarnok volt, ahol a csinosan díszített asztalokon rongeteg szebbnél-szebb rózsák és más virág volt felhalmozva. Felüdítette a lelkeket a remek virágok óriási sokasága.

A kiállítás és vásár sikere érdekében előkelő hölgyeink nagy buzgalommal és fáradtsággal munkálkodtak egész nap. Ennek a buzgó fáradozásnak köszönhető a meglepően szép eredmény, dacára, hogy a látogatottság nem volt oly mérvű, mint azt elvárhattuk volna.

Előkelő hölgyeink lelkes csapata, élén a jótékonyaság terén páratlan buzgalmu özv. Des Echerolles-Kruspér Sándorné urnóval lekötöztető szívélyességgel fogadták a vendégeket s mindenkihez volt barátságos szavuk. Ily lelkes gárda buzgalma mellett a siker elmaradhatatlan.

Dél előtt és este a Színház előtti köröndön a katonazene játszott s emelte az ünnepély látogatottságát.

Kiemelkedő momentuma volt az egész szép és kedves ünnepségnek, hogy a siker érdekében buzgólkodó hölgyek nem sarcoltak meg senkit, hanem alig pár krajcárért adták a remek rózsákat.

A rózsakiállítás és vásár mintegy 600 koronát jövedelmezett [a városi árvaház javára. Ezen szép eredmény elérésében legtöbb érdemük van özv. Des Echerolles-Kruspér Sándorné, özv. Grunwald Henrikné, Stummer báróné, Mezey Vilma, Schvarcz Jakabné, Fráter Pálné, Schvarcz Gézáné, Polgár Minka, Schmidt alvezetési, Darvas Istvánné, Mártonffy Marcellné, Jelinek Gézáné, Nagy Kormány Zoltánné, Julier Margit, Elek Valeria stb. urhölgyeknek, akik egész nap buzgólkodtak.

Katonásdi a középiskolákban.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter igen üdvös ujtást hozott be a középiskolákhoz. Az ujtás abban nyilvánul, hogy a tanuló ifjúságot katonai gyakorlatokra tanítja. Ez az ujtás ugyan nem egészen új, mert a külföldön már régi időktől kezdve kultiválják ezt az üdvös dolgot, minálunk azonban Apponyi Albert gróf kultuszminiszternek tulajdoníthatjuk, hogy meghonosították. A középiskolákban gyakorolni szokott katonai gyakorlatok előnyei a külföldön mindenütt fényes beigazolást nyertek akkor, mikor az ifjúság már a katonai kiképzés alá került.

A nagyváradai középiskolákban a folyó iskolai évben honosították meg a katonai gyakorlatokat és már is igen szép eredményeket ígérnek. Az iskolákban a legtöbb súlyt a céllovészetre fordították. A kiképzésben a gimnázium, reál és kereskedelmi iskolák két felső osztályának növendékei vettek részt, összesen nyolcvan.

A növendékek az iskolai év kezdetén kezdték meg a gyakorlatok tanulását. Az ifjúság a honvédelmi tanyában gyűlt össze vasárnaponként reggel 5 órakor és onnan rendes ka-

tonai szakaszokban manlicher fegyverekkel felszerelve Gál százados és Zechemayer főhadnagy vezetése alatt a katonai lövőterre vonultak ki.

A gyakorlóteremen rendszeres katonai lövészetet végzett az ifjúság, melyet Gál százados és Zechemayer főhadnagy tanítottak be. A katonai gyakorlatokban igen szép eredményeket ért el az ifjúság.

Most évvége van és az ifjúság vakációra megy a katonai gyakorlatokból is megtartják az évszázó vizsgákat. A vizsga holnap délután fél öt órakor veszi kezdetét a katonai lövöldében. A vizsga ünnepélyes keretek között fog lefolyni. Jelen lesz Grünveig Athur altábornagy, Glac Antal főispán, Rimler Károly polgármester, akik mint elnökség, illetve bíráló bizottsági tagok szerepelnek.

A lövészetben minden tanuló 10 golyót kap és ezek kilövése után dönt a bizottság. A legjobb lövőknek jutalmat ad az elnökség. A legértékesebb díj lesz a honvédelmi miniszter díja, melyet a legtöbb egység lövője fog kapni.

Az ifjúság kiképzése teljesen az állam költségén történt. A fegyverek is a honvédség rendes szolgálati fegyverei voltak, melyeket a honvédelmi miniszter bocsátott az iskolák rendelkezésére.

A holnapi ünnepélyen a nagyváradai társadalomból igen sok egyént meghívtak, akik meg is ígérték eljövételüket. Külön meghívókat nem bocsátottak ki, a meghívást a rendező bizottság két tagja eszközölte személyesen. A rendezőség azért ez uton is kéri azokat, akikhez nem volt alkalmuk elmenni, de a gyakorlatok iránt érdeklődnek, hogy az évszázó lövészet vizsgán megjelenni szíveskedjenek. Belépő díj nincs, a vizsga kezdete pontban fél 5 órakor lesz.

UJDONSÁGOK.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében e miatt akadály történjen.

U r n a p.

Ünnep van, a katolikus egyháznak felséges diadal ünnepe, mely egyuttal az uralkodó családnak fogadalmi ünnepe. E magasztos ünnepet a kitelhető fényvel és pompával tartja meg az egyház. A legtetszéesebbet isteni alapítójának szent testét kiviszi e napon a szabadba, oltárról oltárra hordja fényes körmenetben s ott a szabadban áldja meg vele azokat, kik hittel és bizalommal fogadják szent áldását.

Nagy-Váradon magán az ünnepnapon a püspöki székesegyházban, a reá következő vasárnap pedig a Szent László templomban tartják meg az ünnepi körmenetet.

WIKUS

**CZUKRÁSZATA ÉS
CSOKOLÁDE GYÁRI LERAKATA
NAGYVÁRAD.
FEKETE SAS PASSAGEBAN.**

TELEFON 763.

Ma reggel 8 órakor a székesegyházban szent misével kezdődik a szertartás. A misét és a körmenetet *Fetser Antal* felsz. püspök, káptalani helynök tartja, Dr. *Karácsonyi János* prépost kanonok pedig szent beszédet tart. Azután megindul a körmenet a négy sátorhoz, melyek közül az első kettő a Káptalansoron, a harmadik a püspökségi kert előtt, az utolsó a rezidenciában van felállítva.

A szertartáson részt vesznek a hatóságok fejei, a katonaság a diszszázzaddal és zenével. Az ünnep alkalmából *Fetser Antal* káptalani helynök hivatalos ebédet ad.

* **Városi közgyűlés.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága holnap, pénteken délután tartja júniusi közgyűlését. A függetlenségi párt törvényhatósági bizottsági tagjai tegnap délután értekezletet tartottak, amelyen megbeszélték a Közgyűlésen napirendre kerülő ügyeket. Az irodatiszti állás betöltésére nézve abban állapodtak meg, hogy ha a polgármester javaslatot tesz a választás elhalasztására, azt elfogadják, tekintettel, hogy az ügy elbírállás alatt van a közigazgatási bíróságnál. — Az iskolaszéki tagok választására nézve elfogadták a pártközi konferencia azon megállapodását, hogy a régi tagok választassanak meg újból. A *Bozóky Béla* és *Beczky Lajos* helyére pedig dr. *Mártonffy Marcell* és dr. *Edelmann Menyhért* mellett foglalnak állást, ha pedig még több hely üresedik meg, azokra *S. Kovács János* és *Sas Ede* a párt jelöltje. — A fürdő vasutára elfogadják a tanács javaslatát, hogy a jövő évi költségvetésben gondoskodik a tanács hozzájárulásról, mert közköltő emelést e célra, bár a fürdővasut létesítését szükségesnek tartják, nem szavaznak meg. — A könyvmai munkák vállalatba adása mellett foglal a párt állást. — A városi villamos vasut jelenlegi tarifájára vonatkozó pótszerződést nem fogadják el, hanem az eredeti szerződésben kikötött menetdíjak behozatalát követelik. A párt tagjai továbbá több interpellációt jelentettek be, s ezek között a szervezeti szabályzat elkészítését sürgetik.

* **Változások a püspökségi tisztikarban.** A nagyvárad i. sz. püspökségi uradalomnál *Erős Rezső* jószágigazgató által a bérletben lévő birtokoknak házi kezelésbe való átvételére nézve eddig tett gondos előkészületek után az első bérbirtok az ősszel kerül vissza házi kezelésbe s ezzel a nagyjelentőségű akció a reális kivitel stádiumába ér. *Apponyi Albert* gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter *Mađách Emánuel* miniszteri tanácsoshoz a székesegyház ideje alatt a püspökségi javadalom világi gondnokához ez alkalommal külön leiratot intézett, melyben engedélyt ad az ősszel a bérlet alól felszabaduló 686 holdnyi Patapusztrának házi kezelésbe vitelére. Kiemeli a miniszter, hogy a házi kezelést a javadalomra nézve előnyösnek találja s hangsúlyozza, hogy a házi kezelésnek a javadalomban minél nagyobb mértékben való meghonosítását a javadalom vitális érdekében lévőnek nyilvánítja.

Az első bérbirtok visszavétele, ezen, a püspökségi uradalom jövőjére oly fontos és jelentőségteljes esemény kapcsán az uradalom tisztikarában a következő változások történtek: *Földes Béla* kinevezett II. oszt. intézővé s megbízott az ürögdi gazdaság vezetésével, *Ferenczy János* szintén II. oszt. intéző lett s a házi kezelésbe veendő Ősi-Pata vezetését veszi át; gazdasági segédtszikként az uradalomhoz felvették: *Rutich Gyula*, *Bedross József*, *Beszédits István* és *Vajda János*; *Kardos Kálmán* pedig erdőgyakornokká nevezetett ki.

* **Esküvő.** Nagy pompa kifejezése mellett esküdtek egymásnak örök hűséget a nagyvárad i. ev. templomban tegnap este 6 órakor *Szokoly Tamás* országgyűlési képviselő *Irénye* nevű leánya és dr. *Medvigy Ferenc* gyógyszerész, *Medvigy Gábor* kir. táblai tanácselnök fia.

* **A városi kör és az aradi vesztőhely.** A városi kör tegnap gyűlést tartott, melyen a legközelebb tartandó városi közgyűlés tárgysorozatával foglalkoztak. Az apróbb ügyek felett napirendre tért a párt. Az aradi vesztőhely megvásárlására vonatkozólag azonban több felszólalás volt. A párt helyteleníti, hogy ezt a nemzeti kincsét koldulással akarják megvásárolni, mert az a kormányra lenne kötelessége. A párt mindazonáltal a tanács 400 koronás adományára vonatkozó javaslatát elfogadja, — azonban javaslatot tesz, mely szerint Nagyvárad városa felterjesztéssel járuljon a kormányhoz az iránt, hogy a vesztőhelyet az állam váltsa meg a saját pénzéből.

* **A Regnum Marianum Egyesület internátusa** (Budapest, VII. Damjanich-utca 50. sz.) a jövő iskolai évre már elfogad jelentkezést. Tájékoztatót az igazgatóság szívesen küld.

* **A közuti zárszámadás közszemlén.** A törvényhatósági közutak építése, kezelése s fenntartásával járó kiadásokról és ar érintett kiadások fedezésére szolgáló bevételekről összeállított 1907. és 1908. évi zárszámadást Nagyvárad város közigazgatási bizottsága folyó év május hó 7-én 309—1909. kb. sz. határozata szerint felülvizsgálta és elfogadta, ennél fogva a zárszámadás iratok az 1890. I. t. c. 18. § rendelkezéséhez képest folyó június 10-től június hó 25. napjáig bezárólag terjedő 15 napi közszemlére kitétetnek a városi irodai igazgató hivatal helyiségében. Erről a városi közönsége azzal értesítettik, miszerint a zárszámadás az adófizető polgárok közül bárki megtekintheti s ellene felszólalásait írásban a város polgármesterénél beadhatja. Nagyvárad, 1909. június hó 8. *Rimler Károly*, polgármester.

* **Az aszfalt társaság követelése.** A magyar aszfalt részvénytársaság az 1908. évben teljesített aszfalt munkálatok ügyében beadványt intézett Nagyvárad városához. A múlt évben teljesített aszfaltburkolások összege 381,865 korona. A városi tanács ezen összeget kitévő végszámát március 27-én érvényesítette s 340,000 koronát ki is fizetett a város, s így még 41865 koronával tartozik a város. A szerződés 7. pontján szerint a végzsámbla érvényesítésétől számított 60 nap alatt köteles a város kifizetni az egész összeget, tehát május 27-ig kellett volna a városnak a még hátralékos 41865 koronát kifizetni. Az aszfalt társaság most kéri a várost, hogy a teljesített munkálatok felülvizsgálatát sűrűsége rendelje el a

tanács. Kijelenti az aszfalttársaság, hogy a hátralévő összegre nézve a késedelmi kamatokat március 27-től kezdve számítja. E szerint a városnak most már tetemes kamatot kell fizetni a hátralévő tartozásért, mert e felülvizsgálatot még mindig nem ejtették meg. Azonban a szerződés szerint az aszfalttársaság nem március 27-től, hanem csak május 27-től kezdődően követelheti a kamatokat. Az átirat szerint is csak március 27-én érvényesítette a városi tanács a végleszámolást, a szerződés szerint pedig csak ettől számított 60 nap múlva köteles a város fizetni, tehát téved az aszfalt társaság, mikor már március 27-től akar kamatot szedni. Különböző figyelemmel kísérjük, hogy mennyi kamatot fizet majd a város a késedelemért.

* **Szünet a Royal-kabarében.** A Royal kabarében a közönség érdeklődése oly nagy arányokban nyilvánult meg, hogy a helyiség kibővítését kellett az igazgatóságnak elhatároznia. E miatt a teremben nagy átalakításokat eszközölnek. Az előadások e szerint egészen szombat estig szünetelnek. Szombat este már a kibővített teremben lesz az előadás megtartva.

* **Razzia a megyében.** Most tartja a csendőrség rendes tavaszi razziját a megyében. Az egyes csendőrvezetők a mezőőrök, erdőőrök kirendelését kérték a főszolgabíró-ságoktól s így a csendőrök egész csapatokat szerveztek s bejárják az egyes körzeteket, hogy összefogdossák a kétes egzisztenciákat. Már három nap óta folyik a razzia, melynek kétség kívül nagy eredménye lesz.

* **Tartalékosok és póttartalékosok családjának segélyezése.** A minisztertanács április 18-án tartott ülésében elhatározta, hogy a mozgósítás esetén behívott gyámnélküli családjainak segélyezéséről szóló 1882. évi XI. tcikk rendelkezései ama tartalékosok és póttartalékosok családjaira is kiterjesztessenek, akik Boszniába, Hercegovinába és Dalmáciába ő felsége legfelsőbb elhatározásai alapján a létszámkiegészítés céljából hivatottak be, illetőleg tartattak vissza. E segélyezés kezdőpontját az 1909-ben behívottak családjaira nézve az elindulás napjától, az 1908-ban behívottak családjaira vonatkozólag pedig 1909. március 15-étől állapította meg a minisztertanács. A segélyezés módjait és részleteit *Wekerle Sándor* miniszterelnök-pénzügyminiszter most kiadott körrendelete és utasítása tartalmazza. Ezek szerint segélyre igénynyel bírnak: a behívottak felesége, gyermekei, unokái, apja, anyja, nagyanyja, apósa, anyósa, testvérei akkor és annyiban, ha és amennyiben ellátásuk egészben, vagy részben a behívottak keresményéből, vagy szolgálati béréből fedeztetett. Az igényt tartó családok összeírását a belügyminiszter, illetőleg a horvát bán rendeli el és vármegyékben a főszolgabíró, rendezett tanácsú városokban a polgármester, törvényhatósági városokban a katonai előadó, Budapesten a kerületi előjárók teljesítik. A segély összegének megállapításánál tekintetbe veendő a családtagok száma és kora, a behívottak foglalkozása és átlagos napibére vagy keresménye, a fizetett lakbér, végre az a körülmény, hogy az illetőket a behívott egészben, vagy részben tartotta-e el. A segély a jogosított családtagok részére fejenként és naponként számítandó ama katonai átvonulási élelmezési illeték összege, mely a bevonult állandó lakhelyére meg van állapítva; nyolc évesnél fiatalabb családtag ennek csak a felét kapja. Az

Figyelmes,
finom női
kiszolgálás

Hideg konyha

PAIZS BÉLA
A VILÁG KÖZEPÉHEZ
BETHLEN-UTCA vendéglője és
kert-helyisége

Kőbányai sör. — Tisztán kezelt borok. — Családok részére külön lugasok.

Minden este
cigány
zene.

Kitűnő tekepálya.

egy család összes tagjai részére engedélyezendő segély együttvéve nagyobb nem lehet, mint amennyi a bevonult átlagos napi bére, vagy keresménye volt. A napi segélyösszegeket az összeírások és helyhatósági bizonyítványok alapján a pénzügyi és a honvédelmi miniszterek egyetértéssel állapítják meg, a pénzügyigazgatóságok utalványozzák s a begyűlt közadókól elszámolás mellett a hó 1-én és 16-án előre a községi elöljáróságok (városi pénztárak) fizetik ki. A megállapított napiségekre az állam vagy más források által egyéb alapon nyújtott segélyek be nem tudhatók.

x **XXXIX. cs. kir. jótékony célú államsorsjáték** már f. hó 17-én tartják meg a polgári jótékony célokra rendezett 39 ik államsorsjáték húzását. A 18399 nyeremény több mint egy félmillió összegben közöttük a 200,000 koronás főnyeremény mind készpénzben fizetettek ki. Sorsjegyek á 4 kor. dohánytözsékben, váltóüzletekben stb. kaphatók.

x **Nemzeti kert.** *Kecskeméthy* István kert-utcai »Nemzeti-szálloda« kerthelyiségében minden este belépődij nélkül mozgófénykép előadás tartatik. A mai műsor a következő: Műkedvelő előadás. A zsupori leánya. Különös vendégek. Bolondító zenekar. A királynő kedvese. Svájci sport. Örült pikador.

x **Cziller Imre mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.**

x **Tündérkert Nagyváradon.** Mert csakugyan tündérkertnek lehet nevezni *Paizs Béla* vendéglős kertjét, — a melyet a »Világközepéhez« cimez és a Bethlentéuban van. Vannak ott gyönyörű szőlőlugasok — családok és magán társaságok részére — téli és nyári kuglizó, rossz idő esetén fényes fedett helyiség.

x **Megszűnt a drágaság.** Nagy a panasza városzerte, hogy nagy a drágaság, kevés a jövedelem. És mégis, hogy van az, hogy a hölgyek drága ruhákban, az urak panamakalapban, a gyermekek finom cipőkben járnak? A válasz nyílt titok — erről beszél Nagyvárad és Bihar megye apraja és nagyja. *Cziller Imre* nagyáruházában minden divatos, finom és olcsó.

x **Az Európa-szállodában** minden délután 4 órától zene, melyet *Ponta Kálmán* jó szolista kitűnő zenekara szolgálta. Ugyanott elsőrangú mozgófénykép előadás van minden este, belépődij nélkül. mai műsor a következő: Meghúsult remény (komikus). A kémnő (dráma) Tulzsufoit fiakker (komikus). Fizesésképtelen vendégek (komikus). Pécs látképe (természetes). Dollárkirály (élethű látványosság). Nagy lázadás egy hajón (csatakép). Szép pék-kisaszony (komikus). A boszorkány leánya (megható) Tengeri tündér (látványosság). Haditörténet (óriási szenzáció).

x **Hegyi üdülőhely Nagyváradon.** A nagyvárad-i közönség bár nem szűkölködik a nyári helyiségekben, mégis örömmel üdvözlí az ismert »Karger« féle vendéglő kerthelyiségeinek megnyitását. Uj a bérlő is és ezuttal szakember *Lobermayer Ferenc* áll az üzlet élén. Aki ismeri ezt a maga nemében páratlanul gyönyörű kerthelyiséget a hegy tövében, hogy a legforróbb nyárban is hűs a levegő annak felesleges dicsérni, aki pedig nem látta látogassa meg egyszer és állandó vendége lesz a vendéglőnek.

* **A Püspökfürdőben** az uszoda megnyílt s egész nap a közönség rendelkezésére áll. A többi gyógyfürdők szintén átadattak a közönség használatára. Állandó kiváló fürdőzene

SZÍNHÁZ.

A szigligeti színház tagjai Belényesen. A nagyvárad-i Szigligeti színház tagjai *Erdélyi Miklós* vezetésével tegnap Belényesre érkeztek, hol 8 estén fognak előadásokat tartani a nagyvendéglő termében. Belényesen nagy érdeklődéssel várják az előadásokat, mely biztosan mind a nyolc estén keresztül zsúfolta ház előtt fog lefolyni.

TANÜGY.

Vizsgálatok a főgimnáziumban.

A) Rendes tanulók vizsgálatai.
Junius 14. Vallástan: VII, VI, V, IV. B., IV. A.

Junius 15. Vallástan: III. B., III. A., II. B., II. A., I. B., I. A.

Junius 16. VII. Mennyiségtan, fizika. — VI. Latin, görög. történet. — IV. B. Természetrajz, mennyiségtan, r. geometria. — IV. A. Latin, német.

Junius 17. V. Német, latin, történet. — III. B. Magyar, földrajz. — II. A. Latin, magyar.

Junius 18. VI. Magyar, német. — III. A. Magyar, német, latin. — II. B. Földrajz, természetrajz. — I. B. Latin, magyar. — I. A. Szám-tan, r. geometria.

Junius 19. VII. Német, latin, görög. — IV. A. Természetrajz, mennyiségtan, r. geometria. — IV. B. Latin, történet. — D. e. fél 11 órakor II. A. Földrajz, természetrajz.

Junius 21. V. Természetrajz, mennyiségtan. — IV. B. Magyar, német. — III. B. Német, latin, történet. — III. A. Történet, földrajz. — II. B. Magyar, latin. — I. B. Szám-tan, r. geometria. — I. A. Latin, magyar.

Junius 22. VI. Természetrajz, mennyiségtan. — IV. A. Magyar, történet. — II. A. Szám-tan, r. geometria.

Junius 23. VII. Magyar, görög p. irodalom, történet. — III. A. Szám-tan, r. geometria. — II. B. Szám-tan, r. geometria. — I. A. Földrajz, természetrajz.

Junius 24. V. Magyar, görög, görög, p. irod. — III. B. Szám-tan, r. geometria. — I. B. Földrajz, természetrajz.

B) Magántanulók vizsgálatai.

Junius 14. írásbeli, junius 15. szóbeli vizsgálat. — A vizsgálatok reggel 8 órakor veszik kezdetüket.

Junius 29-én, reggel 9 órakor Te Deum, az iskolaév ünnepies berekesztése. A vizsgálatokra és a Te Deumra a t. szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

△ **Vizsgálatok.** A nagyvárad-ujvárosi róm. kath. elemi fiúiskolában a vizsgálatokat a következő napokon tartják meg: Junius hó 11-én I. osztály 8—10-ig. II. osztály 10—12-ig. 12-én III. osztály 8—10-ig. IV. osztály 10—12-ig. 11-én délután 3 órától magánvizsgálat. 12-én, délután 4 órától torna-vizsgálat. Nagyvárad, 1909. június 9. Az igazgatóság.

TÁVIRATOK.

Gróf Tisza István és a ne temere.

Komárom, június 9. A dunántúli egyházkerületi gyűlésen gróf Tisza István ne temere pápai rendelet visszovonásával foglalkozott. Azt mondta, hogy az egyház ez által elismerését vitta ki mindazoknak, akik a felekezeti kérdés ellen vannak. A magyar állam törvényei megengedik a vegyes házasságot, azonban az egyház nem pártolja azokat, mi által a magyar törvények meg vannak támadva. Felszólítja a gyűlést a püspöki metrucciók hatalma elleni fegyverkezésre.

Bródi Sándor fia öngyilkos lett.

Budapest, június 9. Ma hajnalban a Duna parton egy 19 éves fiatal ember mellbelötte magát. A lövésre három rendőr futott oda, ezeket a fiatal ember el akarta küldeni, később azonban anyyira rosszul lett, hogy a Rókus kórházba szállították. A kórházban megállapították, hogy az öngyilkos fiatal-

ember a nem rég elhunyt Hunyadi Margit színésznőnek Sándor nevű fia. Az öngyilkos fiatal ember Bródy Sándor írónak törvénytelen fia, akinek levelet is hagyott hátra. Hunyadi Sándor állapota nem életveszélyes.

Öngyilkos századosné.

Budapest, június 9. Roumann Gyula százados felesége tegnap éjjel megmérgezte magát és meghalt. A századosné cselekedetének oka ismeretlen. A rendőrség a hálószobában egy poharat talált, melynek fenekén a mérgeg lerakódása látható. Az öngyilkosságban a rendőrség megindította a nyomozást.

Megfagyott emberek.

Madrid, június 9. Az egész országban s okatlan hideg van. Egy csendőrt, a kit a királyi kastély őrzésére küldtek ki, megfagyva találtak. Gerona tartományból jelentik, hogy két embert találtak, a kiknek megfagyott holttestét a farkasok megrágták.

A kisázsiai zavarok.

Berlin, június 9. Konstantinápolyból jelenti a Berl. Tagl.: Adanában több kivégzést hajtottak végre. A vani ezeriumi és dearbekári kormányzókat megfosztották állásuktól. Az új kormányzók megbízható, modern emberek.

Kigyulladt vasut.

Darmstadt, június 9. A majna-neckar vasut gépcsarnoka reggel óra óta lángokban áll. Az egész tűzoltóság kivonult a tüzhöz, de katonaságot is kértek segítségül. A forgalmat csak nagy erőfeszítéssel tudják fenntartani.

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

NYILTTÉR.

Képestap nagy áruház!

Benkő Artur

könyv- és papirkereskedése
Modern Antiquariuma

Nagyvárad, Rákóczi-ut 10.

Helyi és vidéki telefon szám 870.

Állandóan raktáron vannak a világ-irodalom újabb és nevezetesebb termékei, melyekből kiváratra megtekintésül is küldök. Hazai és külföldi jogi és technikai munkák, dísz- és ajándék-művek, ifjúsági iratok, képek-könyvek, regények gazdag raktára. Tan- és segédkönyvek, továbbá az összes tanintézetekben szükséges könyvek nálam előnyösen és gyorsan beszerezhetők. Elfogad megbízást könyvtárak berendezésére és felszerelésére, meglevők kiegészítésére és állandó karbantartására, ugyancsak előfizetéseket a világ összes lapjaira a leggyorsabb kézbesítés mellett. (Odon) Antiquarium könyvekkel áron. Papírárak, levélpapír, díszdobozok. Zeneműraktár. Írószerek és modern iroda berendezések nagyválasztékban.

Árlejtési hirdetmény.

A város tanácsától nyert megbízás folytán a Pece patak árapasztó esatornáján tervezett vízostómű és syphon, továbbá kommandánsréti zsilip építő munkálatainak vállalatba adása céljából f. évi június 24-én d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Az árapasztó csatornának az anyamederből való kiágazásánál építendő vízostóműnek, — mely áll egy beton cső zsilipből és egy beton duzzasztó műből, — összes munkálata.

2. Az árapasztó csatorna és anyameder keresztvezésénél építendő syphonnak három l. o. m. átmérőjű beton csőből és beton ellenfalakkal összes munkálatai.

3. A kommandáns réten az ottani vizeknek a Pece árapasztó csatornájába leendő bevezetése céljából építendő beton zsilip összes munkálata.

Vállalkozó a munkálatokat a városi mérnök hivatal felhívásától 8 napra megkezdeni s 60 munka nap alatt befejezni tartozik.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5%-a teendő a városi házipénztárba.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban alufólián küldött csomagban a városi mérnök kezébe 1909. évi június 24-ik napjának d. e. 10 óráig adható be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontatni.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egyszázarak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelkezésére, vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egyszéki árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltétel és költségvetések ugyanott díjtalanul kaphatók.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket, ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ö. meri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási rendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozásai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező.

Az összefüggésben álló munkálatok csak egy fővállalatnak adhatók ki, vagyis 1. 2. és 3. tétel alatti munkálatokra — külön is lehet ajánlatot tenni, azonban ezeknek munkaneméire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik. Ebben Nagyváradi városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamra bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1909. május 29-én.

Komlóssy József
tanácsnok, mint az árverési
küldöttség elnöke.

Kecskeméthy István

étterme, sörcsarnoka, kavéháza, legszebb
kerthelyisége NAGYVÁRAD, KERT-UTCA.

Naponta frissen csapolt sör, saját termésű
:: tisztán kezelt hegyi borok ::

Társas ebédek, vacsorák, vagy lakomák
étlap szerint, vagy megállapított árak mel-
:: lett elfogadtatnak. ::

Abonensek elfogadtatnak mérsékelt árak
:: mellett ::

*Egyben van szerencsém a vidéki
utazó közönség szives figyelmét
felhívni, hogy vendég szobáimat
ujjonnan berendeztem és tisztán-
tartására különös gondot fordítok.
Ugyisint a szállóhely olcsó
ár mellett szives rendelkezésre áll.*

*Hol szórakozunk esténkint? csak is a
NEMZETI SZALLODA hívós és kel-
lemes kerthelyiségében, hol minden este
mozgófénykép előadások tartatnak ci-
gány zene mellett. Minden második
nap teljesen új műsor.*

Számos látogatást kér tisztelettel

KECSKEMÉTHY ISTVÁN

a Nemzeti Szálloda bérloje.

Biró László

férfi és női divat szabó.

Párizs-utca 2. sz. Saját ház.

A nagyváradai tisztviselő fogyasztási szövetkezett
szabója.

Telefon 832.

Telefon 832.

Alapított 1889-ben.

Alapított 1889-ben.

Berkes Bertalan

Nagyvárad, Zöldfa-utca 21. sz. a
TELEFON 180. == TELEFON 180

A tisztaság kedvelők szives figyelmébe ajánlom »Emke« parquette és padlófenymázam, kerti butor festékeim mindenféle színben brundinom, butor, réz és ezüst tisztító szereim és cipőcrémem. Vevőimet 20 év óta elismert pontos kiszolgálásban és olcsó árban részesítem.

!! Kérem címemre ügyelni. !!

Csak a hölgyeket érdekli,

hogy hosszú éveken külföldön voltam és tanulmányutam befejezte után

Nagyváradon,

Arany János-utca 2. szám

alatt női ruhaszalont nyitottam.

Készítek modern princess-ruhákat, angol kosztümöket, izléses toalettetek, stb. stb.

Kitünő kifogástalan szabás.

Rendkívül olcsó árak.

:: Egyetlen kísérlet meggyőz mindenkit. ::

A hölgyközönség pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Heller Jakab.

Közgazdasági Bank Részv.-társ.
Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám.

Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz

Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

*Ő csász. és Apost. kir. Felségének Legfelsőbb elhatározása
folytán a polgári jótékony célokra szánt*

XXXIX-IK CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK.

Eze az Osztrák birodalomban törvényesen engedélyezett egyetlen pénzsorsjáté 18.299 nyereményt tartalmaz készpénzben 513.600 korona összegben

A főnyeremény **200.000** korona.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1909. június 17-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjáték osztályánál, III. ker., Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétők részére ingyen adatk ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.
A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztály).

Apró hirdetések

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűből 8 fillér.
A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban: Szilágy
— Dezső-utca 5. sz. alatt. Telefon szám 263. —

Kepes Elek

orvosi kötszerész és kez-
tyűs, Nagyvárad, Sas szál-
loda. (Passage.) Készíték
saját műhelyemben a leg-
komplikáltabb sérvekre ki-
tűnő sérvkötőket továbbá
baskötőket, gummi baris-
nyákat, egyenes tartókat,
betegápolási cikkeket és
minden e szakmába vágó
munkákat a legjutányosabb
árban, jótállás mellett. —
Szarvasbőr-lepedőket és
vánkösöket, valamint min-
dennemű másféle szarvas-
bőr-munkákat is készítek a
legjobb kivitelben. Kesztyű
tisztítást és mindennemű
javítást is felvállalok. Nők
és férfiak részére külön
próba-terem. Raktáron tar-
tok mindenféle francia
(óvszerek) különlegessége-
ket, ami a legjutányosabb
árakban kaphatók. Női
cikkeknél női kiszolgálás.

Varrógép,

irógép, gramofon Kalenda
Jánosnál Szt. László-tér
12. sz.

Bártfai cukrász.

Fő-u. Gerlicsi-ház. május
1-től kitűnő fagyaltot és
jeges kávét készít naponta
változtatva. Ugyan ott
tisztán és tea vajból ké-
szült tészták és torták kap-
hatók darabonként 8 fillér.
Mindem e szakba vágó
megrendelést a legjutányo-
sabbban fogadok el.

Kalapok

a legjobb minőségben és
a legdivatosabb formákban
Reichard áruházában kap-
hatók.

Házasuandók

figyelmébe!

Vas- és rézbutor, matra-
tzok, sodronybetétek, di-
vánok, falitükrök, képek,
szentképek, ablakredőnyök
előnyösen beszerezhetők
Friedl és Társánál Nagy-
teleki-utca 16.

MOSKOVITS

anatomiai cipők a leg-
jobbak.

**MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLA-
TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA**

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor, vesese-hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiále,
köszvény és huyysavas
diathesis eseteiben.*

Kiplatec **Wurst József** fűszer,
csemege- és ásványvíz kereskedő
és cseher N. Váróc, Rákóczi-ut 7. sz.

Uj üveges üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség becsis tudomására hozni, hogy
Nagyváradon Hant Frigyes cégnél **11**
évi prakszísom után után épület-
üvegezési és képkeretezési üzletemet
Olaszi, Szt. János u. 2. Grám-házban

megnyitottam.

Fő törekvésem, hogy a n. é. közön-
séget tartós munkánmal és szolid ki-
szolgálással megnyerjem. — Épület
üvegezést és képkeretezést a legna-
gyobb pontossággal teljesítem, üveg-
porcelán, konyha edényeket jutányos
árban szolgállok. A n. é. közönség
pártfogását kérve mély tisztelettel:

Dobó (Dluhopolszky) Alajos.

TÖRLESZTÉSES JELZÁLOGKÖLC SÖNÖKET

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi visszafizetésre

féléves részletekben,

melyekben a kamat és tőke törlesztése bennfoglaltatik, 500 koronától kezdve
a legelőnyösebb feltételek mellett ad,

esetleg drága kamatozásu kölcsönöket konvertál a
Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Kölcsönkéreseknel telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv
beküldése szükségeltetik.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű
helybeli és vidéki közönség becsis
tudomására, hogy

Nagyváradon, a Rákóczi-ut 3. sz. a.

Weinstock-féle óra, látszer és
:: fényképező cikkek üzletet ::

átvettem, melyben ezen áruk nagy
választékát raktáron tartom és azo-
kat jótállás mellett pontosan javítom.
Főtörekvésem, hogy a mélyen tisz-
telt közönség bizalmát kiérdemeljem,
miért is becsis pártfogást kérve va-
gyok mély tisztelettel

P E T R I Á R P Á D

órásmester, látszerész és műszerész.
«KODAK» gépek és filmek kizáró-
lagos raktára Nagyvárad és Bihar-
:: megye részére. ::

Van szerencsém értesíteni az elő-
kelő hölgyközönséget, hogy angol és
francia

női divat termemben

a legújabb angol és francia modell
és speciális szabás szerint készítek

modern princzesz-ruhákat

elismert szép **angol kosztümöket,**
és **izléses toalett-eket** stb.

Nagy gond van fordítva arra,
hogy az idej **modern divattal** ha-
ladva a legkényesebb igényeknek is
megfeleljek. Számátalan elismerés.
Elvem: divatfejlesztés, szolid árak.

B. meghívásra elsőrendű divat-
lapokkal teszem tiszteletemet, eset-
leg vidékre is.

Számos pártfogást kérve,

mély tisztelettel:

VALENTIN J. női szabó

Ezredévi Emlék-tér 18. sz. a.

MAGYAR BANK

Részvénytársaság NAGYVÁRADON Fekete-Sas palota.

A L A P T Ő K E

1,000.000 korona

Elfogad betéteket.

Előlegelet ad értékpapírokra.

Elfogad letéteket őrzésre.

Leszámitol váltókat.

Törlesztéses (amortisatiós)

: jelzálogkölcsönöket:

engedélyez házakra és vidéki birtokokra.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

És a izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Az új anemű izzólámpa különlegességek, fényképezési lámpák, ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

10 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

villamos világítási

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

SZABÓ JÁNOS

úri divat szabó és egyenruha készítőnél a legdivatosabb szövetek dus választékban vannak főlhalmazva.

Modern szabás. Izléses munka.

Fő-utca, (Gerliczy-palota.)

Tanuló felvétetik.

Belépési felhívás

a 7-ik évtársulatba.

A Belvárosi Takarékpénztár kebelében alakult **Belvárosi Takarékos és Hitelszövetkezet** minden év január és július elsején egy-egy három évig tartó új évtársulatot nyit. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér fizetendő, melynek összege a három év elteltével a felmerülő haszonnal együtt fog az üzletrészeseknek visszafizettetni.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani s a tagok hitel igényeit kielégíteni. Szövetkezetünk tehát amellyel, hogy a takarékoság ügyét szolgálja tagjainak betéteik négyötöd része erejéig kölcsönt is nyújt.

Felvételi díj üzletrészenként 10 fillér s az első betét befizetésekor mindenki megkapja a saját nevére kiállított betéti könyvecskéjét.

Vidéki tagok a heti befizetéseiket befizetési lapok útján teljesíthetik.

Szövetkezetünk igen tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik szövetkezetünk tagjai óhajtanak lenni felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti helyiségünkben (Rákóczi ut, Barts—Óvári palota) bármikor jelentkezni sziveskedjenek.

A Belvárosi Takarékos és Hitelszövetkezet Igazgatósága.

FORMENTHOL

Kéz- és lábizzadás ellen

a legjobb szer

Hűsít!

Szagtalanít!

Ara 80 fillér.

Kapható az »ARANYASAS« gyógyszerárban Nagyvárad, Szent László-tér.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban.

A 4 százalékos korona járadék június 1-én esedékes szelvényeit

már május 20-tól kezdődően dőleg költségmentesen ::

váltja be a

Biharmegyei kereskedelmi ipar- és terményhitelbank.

Amerikai higiénikus

ágytolltisztító intézet

dr. Silvermán és Társa

Nagyvárad, Alapi-utca 2. sz.

Elismerőleg nyilatkoztak alant nevezett szakorvosok u. m.: dr. Baróthy Ákos városi tisztiorvos, dr. Fráter Imre biharmegyei közpórházi igazgató-főorvos, dr. Fischer Imre izr. kórház főorvosa, dr. Mayer László városi tisztiorvos, stb. ezen higiénikus ágytolltisztító intézet, mely villanyerőre van berendezve és egyike a legnagyobb ezen a téren, képes 10 órai működése alatt 250 kgr. tisztított és sterilizált ágytollat szállítani, ezen vállalat 3 hóig marad itt, ezen idő alatt mindenki meggyőződhet ezen valóban egészséges vállalatról, a tisztítás azonnal a megrendelő személyes ottléte alatt foganatosítatik, mivel, ezen géppel óránként 22 kgr. szép tiszta higiénikus sterilizált pormentes tollat kaphat vissza, mivel a gép ezen célra berendezett üvegfallal elválasztott zárt helyiségben láthatóan működik és így a megrendelő saját felügyelete alatt lesz a tisztítás foganatosítva, ezen célszerű vállalat, már egészségi szempontból is ajántható, mert érdekében van minden figyelmes háziasszonynak a higiénikus tisztaságot házában és családjában fentartani. Az árak igen mérsékelték, amennyiben 34 fillér kilogrammra, holott Budapest, Bécs és minden külföldi városban 60 fillér díj számítottatik.

Halló! Kérem a 882. számot! t. i.

Frenkel Ignác

asztalos

Kert-utca 16. szám alatti butorraktárát, hol minden szoba- és konyha-butor raktáron van Vesz és elad kevésbé használt butorokat. Butor tisztítást és szakszerű javításokat a legolcsóbban végez. Butorszükségletünk beszerzése előtt saját érdekünkben ne mulasszuk el a fenti céget felkeresni.

«Félreértések elkerülendők.»

Gyöngyvág Fantásie.

Csodálatosan természetes virágillat, melynek parányi érintése által lehéreműn, keztyűn, levélpapíron, ruhabélésen haj vagy kézen, mivel szeszmentesen készül, elragadó finomságával kiváló tartósan használható, pecsétet nem hagy, csinos toronyalakú fadobozban

3 koronáért kizárólag

BERGER SÁNDOR

«Savoly» illatszertárában

Nagyvárad, Bémer-tér kapható.

Postai szétküldés naponta utánvétellel.

Telefon 667.

Telefon 667.

MINDENMŰ

BUTOROK

háló- ebédlő- és szalon berendezések a legszolidabb kivitelben a részlet üzlet megszűntése folytán **legolcsóbban** vásárolhatók

Stern Vilmos

kárpitos és butorüzletében
Nagyvárad, Nagypiac-tér, (Óvári-ház)

Biró István

cipész mester

Nagyvárad, Nagyteleky-utca 38. sz.

Készít mérték után uri és női cipőket, kifogástalan szabásuakat. És **egyéves önkéntes uraknak** minden fegyvernemhez cipőt, csizmát előírás szerint legutányo-abbban. —

Olcsó árak!

Pontos munka!

EURÓPA

nagyszálloda

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Tulajdonos: Fülöp István.

Szigoruan szolid családi mulatóhely. Nagyvárad legszebb — vadregényes kertje a hegy tövében. Minden este elsőrangú mozgófénykép előadás. **Kizárólag saját szüretelésű borok** Frissen csapott kőbányai sör. Estéknént cigány zene. Kifogástalan magyar konyha. Polgári árak.

BARTA IMRE

SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-u. 29.

ELVÁLLAL: Szobafestést, mázolás, tapétázást és minden e szakmába vágó munkát olyan árban, melyért senki el nem készíti.

KITÜNŐ AJÁNLATOK!!

Félix gyógyfürdő.

■ Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett. ■

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrás, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csusz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknel, idült méh és petefészek gyulladások, méh-hurut, medencebeli sejtszövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában, idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknel, sárgaság és epeköveknel, meglepő gyógyhatás. Tükr, kád, mór, szénsav és **Izap** fürdők.

1908 évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakó szoba, kitünő vendéglők, jutányos étlap árak, állandó elsőrendű cigány zene, vasárnaponként katonazene, tennis pálya, gondozott sétautak 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirda, interurban telefon.

Curtaxe és zenedij nincs! — Prospektust küld az igazgatóság!

! Hegyi üdülőhely Nagyváradon!

Páratlan a maga nemében!

Lobermayer Ferencz

(Karger-féle)

nyári étterme és kerthelyisége

Vizvezék-utca 36. szám alatt.

A város legjobb tekepályája.

Ez évben először; meleg konyha.

Csak a Karger-féle saját termésű borok.

Pontos kiszolgálás.

Cigányzene.

!! A város legárnyasabb kertje!

Pártoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvételnek

Telefon 491. szám

Eredeti saját gyártmányu ESSLINGENI FAREDŐNYÖK

Acéllemez görredőnyök, vasszerkezeti munkák, vasrácsok, tüzhelyek, sirkerítések, csavarárúk, épület vasalások stb.

kizárólag **Szántó Dezső** mű- és épület lakatosnál

Szent János-utca 25. szám ■ Versenyképes árajánlattal szívesen szolgálók.

Pártoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvételnek

Telefon 491. szám

CZILLÉR NAGY ÁRUHÁZA

NAGYVÁRAD
Rákóczi-ut 5. sz.

meglepő olcsó árjegyzéke.

NAGYVÁRAD,
Rákóczi-ut 5. sz.

<p>Fr. 1 75 Divat-ernyő. Czillér Imre nagyáruháza. 1 drb gyermek-ernyő 60 kr. 1 drb női-ernyő 1.60 kr. 1 drb férfi ernyő 1.80 kr.</p>	<p>Brüsseli Batist és Csipke Blousok megérkeztek.</p>	<p>Fr. 1.20-tól feljebb. Zefir férfing. Czillér Imre nagyáruháza. Turista-ingek Gallérok Színes és fehér kézelők Kaucsuk gallérok és kézelők.</p>	<p>Füldőcikkék. Czillér Imre nagyáruháza. Mosóruhák Füldőköpenyek Füldőkalapok és cipők.</p>
<p>63 krajcár. Flór-harisnya. Czillér Imre nagyáruháza. Oriási választék női, férfi- és gyermekharisnyákban :: Rendkívül olcsó árak</p>	<p>55 krajcár. Gyapju delain. Czillér Imre nagyáruháza. Ruhávasznak, kretonok, batisztok, angol zefirek olcsó urusítása.</p>	<p>67 krajcár. Batist alsónadrág. Czillér Imre nagyáruháza. Frisch féle patent alsónadrágok lerakata. Eredeti gyári árak.</p>	<p>48 krajcár. Sportsapka. Czillér Imre nagyáruháza. Sveaterek, lábszárvédők és övek mélyen leszállítva.</p>
<p>98 krajcár. Glacé-kezttyü. Czillér Imre nagyáruháza. A legfinomabb női kezttyük 1 20 krajcárért lesznek elárusítva.</p>	<p>47 krajcár. Csipke szövet. Czillér Imre nagyáruháza. Creppe de Soa Creppe de Chin Színes tüllök Zsinórdíszek Szalagok Diszgombok.</p>	<p>35 krajcár. Selyem nyakkendő. Czillér Imre nagyáruháza. Oriási raktár miatt nyári nyakkendők 20 kr :: Selyem nyakkendők legolcsóbban.</p>	<p>Bőrtárcák. Czillér Imre nagyáruháza. Kéztáskák Bőr- és selyemövek Kézelőgombok Fésük Ruha, haj és fogkefék Illatszerek Sétabotok Solingeni acélárak.</p>
<p>45 krajcár. Selyem-kezttyü. Czillér Imre nagyáruháza. Egész és fél női flór és selyem kezttyük páratlan olcsón lesznek árúsítva.</p>	<p>Csipkék 3 krajcártól feljebb.</p>	<p>10 krajcár. Férfi sokni. Czillér Imre nagyáruháza. Férfi harisnyák Zoknik és Nyári alsó ujasok és nadrágok a nagy raktár apasztása céljából mélyen leszállított árban.</p>	<p>Kész női fehérneműek. Czillér Imre nagyáruháza. Valódi rumburgi vásznak, sifonok, szépeességi vásznak és asztalneműek eredeti gyári árakon. Mennyasszonyi kelengyék.</p>
<p>19 krajcár. Batist zsebkendő. Czillér Imre nagyáruháza. Női-, férfi- és gyermekzsebkendők, tulinagy raktár miatt a legolcsóbban árúsítatnak.</p>	<p>Női diszkalapok. Czillér Imre nagyáruháza. Kalaptormák Autósapkák Fátyolok Kalapdíszek igen olcsón.</p>	<p>50 krajcár. Girardi kalap. Czillér Imre nagyáruháza. Panama kalap 2 25 Kemény kalap 1.50 míg a készlet tart.</p>	<p>Kézimunkák. Czillér Imre nagyáruháza. Kézimunka hozzávalók, madeira-vászonmunkák, máramarosi, hunyadi és kalotaszegi különlegesek</p>
<p>65 krajcár. Pangis selyem. Czillér Imre nagyáruháza. Taffotta-, ottomán-, duches-, messalin-, Japán-, Ruha-, bluz és Joupon-selymek igen olcsón.</p>	<p>15 krajcár. Sweizi himzett csik. Czillér Imre nagyáruháza. Sweizi himzett szövetek Csikok és betétek Ajourok leszállított árban.</p>		

Cipőkülönlegességek Czillér Imre nagyáruházában :

Speciális gyermekcipők, női félcipők, tenniscipők, tornacipők, reggeli cipők, házi cipők.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Gyermek-ruhácskák

kötények, kalapok, fejkötők.